

Borze v preteklem tednu

15. julij – 19. julij 2024, leto XVI, št. 30

NLB Skladi, d.o.o.

Rok Brezigar

Višji upravitelj premoženja

Izdelovalci polprevodnikov pod udarom ameriške vlade

Delnice majhnih in srednje velikih podjetij so minuli teden nadaljevale z rastjo vrednosti, močnega upada tečajev pa so bile deležne delnice visoke tehnologije, posebej polprevodnikov, potem ko je ameriška administracija zagrozila z novimi omejitvami izvoza najnaprednejših polprevodnikov Kitajski.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (12. 7. 2024 – 19. 7. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 19. 7. 2024)
Svet - MSCI World	-1,84%	+15,30%
ZDA - S&P 500	-1,77%	+18,22%
Evropa - DJ STOXX 600	-2,67%	+9,21%
Japonska - Topix	-0,69%	+11,24%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-2,77%	+10,29%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Potem ko so bile tehnološke družbe glavno gonilo rasti na ameriškem delniškem trgu, so te v minulem tednu zabeležile močne padce vrednosti. Razlog je predvsem v tem, da je Bidnova administracija zagrozila z novimi sankcijami kitajskim družbam, da bi čim bolj upočasnila kitajski razvoj polprevodnikov. Ameriška administracija naj bi pritiskala tudi na japonsko in nizozemsko vlado, kjer imata sedež pomembni družbi Tokyo Electron in ASML, naj omejita sodelovanje s Kitajsko. Posledice so bile hitro vidne na borzah, kjer je vrednost delniškega indeksa NASDAQ od objave te novice v evrih upadla za 4,2 %, precejšnje padce pa so zabeležile predvsem izdelovalci polprevodnikov, kot so Nvidia (-6,6 %), AMD (-14,7 %), Broadcom (-7,0 %) in tudi prej omenjena Tokyo Electron (-13,0 %) in ASML (-15,2 %).

Dogajanje na ameriških borzah pa vseeno ni bilo tako črno. Po dolgem obdobju podpovprečne rasti so na vrednosti pričele pridobivati delnice majhnih in srednje velikih podjetij, za kar je poskrbel tudi guverner ameriške centralne banke Jerome Powel, ki je v ponedeljek opozoril na dvojni mandat centralne banke (Fed), torej poleg reguliranja inflacije tudi na skrb za gospodarsko rast. Inflacija namreč v zadnjem obdobju upada, medtem ko se trg dela še naprej ohlaja, kar pomeni, da ima Fed bistveno boljše izhodišče za nižanje obrestne mere. Posledično vlagatelji z dokaj veliko mero gotovosti pričakujejo nižanje obrestne mere v septembru, kar bi nadpovprečno blagodejno vplivalo prav na manjše družbe, ki so še posebej občutljive na nihanja stroškov zadolževanja. Po neuspelem atentatu na predsedniškega kandidata Trumpa se je verjetnost njegove zmage bistveno povečala, zaradi česar so se dobro odrezale tudi t.i. vrednostne (angl. value stocks) delnice. Od Trumpa se namreč pričakuje zmanjšano regulacijo v finančnem sektorju in večjo zaščito njihove industrije. V petek smo bili priča globalnemu izpadu računalniških sistemov po svetu, ki je bil posledica napake pri posodobitvi programske opreme podjetja za kibernetsko varnost CrowdStrike in je spravil na kolena velik del svetovnega gospodarstva, a ta dogodek ni bistveno vplival na tečaje svetovnih delnic. Makroekonomski podatki v ZDA so bili načeloma pozitivni, saj je maloprodaja brez avtomobilov v juniju porasla za 0,8 %, precej nad pričakovanji in največ od januarja 2023, industrijska proizvodnja je z 0,6 % junijsko rastjo tudi pozitivno presenetila. Nekoliko šibkosti je pokazal le ameriški trg dela, kjer se je število novih prosilcev za denarno pomoč v primeru brezposelnosti povečalo nekoliko bolj od pričakovanj, a po drugi strani prav ohlajajoč trg dela povečuje verjetnost nižanja obrestne mere s strani Fed-a.

Evropska centralna banka (ECB) je po pričakovanjih pustila obrestno mero nespremenjeno pri 3,75 %, za prihodnost pa guvernerka Christine Lagarde ni želela dajati napovedi, saj bodo ukrepi odvisni od takratnih makroekonomskih podatkov. Lagardova sicer vidi še precej tveganj, ki bi lahko negativno vplivala na gospodarsko rast. Hkrati je izrazila zaskrbljenost glede izgubljanja konkurenčnosti evropskega gospodarstva, predvsem napram Kitajski. Po podatkih Eurostata je maja industrijska proizvodnja evroobmočja upadla za 0,6 %, v EU pa za 0,8 %, kar je prvi upad po januarju letos. Na letni ravni se je sicer industrijska proizvodnja znižala za 2,9 % v evroobmočju oziroma 2,5 % v EU, predvsem zaradi znatnega upada v Nemčiji (-6,6 %), Italiji (-3,3 %) in Franciji (-3,2 %). Za primerjavo, Slovenija je bila med slabšimi državami, saj je proizvodnja maja na letni ravni upadla za kar 5 %.

Na Kitajskem je razočarala relativno nizka gospodarska rast v drugem četrtletju, saj so vlagatelji pričakovali 5,1 % rast na letni ravni, a dejanska je znašala zgolj 4,7 %. Tudi junijska 2-odstotna rast maloprodaje na letni ravni ni bila spodbudna, saj je še mesec prej ta znašala 3,7 %. Nižja rast je predvsem posledica slabe prodaje avtomobilov in gospodinjskih aparatov. Na nadaljevanje težav kitajskega nepremičninskega sektorja kaže tudi 10,1 % padec investicij v nepremičnine na letni ravni in junijski 0,7 % padec cen novih nepremičnin.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.